

JUGOSLOVANSKA BORBA

INFORMATIV. LIST ZA TRGOVINO, OBRT IN INDUSTRIJO.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, KONGRESNI TRG ŠT. 3/I. — TELEFON INTERURB. 174.

ŠTEV. 22.

LJUBLJANA, DNE 12. JUNIJA 1921.

LETO III.

Slijivovice i borovičke

(brinjevca)
uz najniže
cijene na
veliko i na
malo nudja

„PECARA“ D.D. SISAČ
UPITAJTE ZA CIJENE!

Skoro najveći

moderni mlin

v Češkoslovaški na prodaj. Cena
Kč 4,700.000. Reflektanti, ki se
zanimajo za točen opis, naj blago-
volijo sporočiti svoj naslov na
Aloma Company, družba z o. z.
Ljubljana, Kongresni trg šte. 3.

Vsebina 22. številke:

Something about the foreign trade of Ju-
goslavia. — Nov zakon za naše ribarstvo.
— Tuji kapital pri nas. — Produkcija žita
v Vojvodini. — Kriza v lesni industriji. —
Naša izvozna trgovina v prvem tromesečju
leta 1921. — Za domačo industrijo!

Something about the foreign trade of Jugoslavia.

From the statistical data of the foreign
trade of Jugoslavia, of which just now has been
published a book, it is possible to gather some
possibilities regarding mercantile conditions that
may be of interest and benefit to both countries,
England and Jugoslavia.

The most characteristic part of this book is
the statement that the largest portion of our
import consists in plant and animal raw materi-
als for spinning and weaving and finished pro-
ducts made from them. Of such raw materials
and textiles were imported in the year 1919 for
2,377,738.615 Dinars (one Pound Sterling about
130 Din.) that is for nearly 18.3 Millions Pound
Sterling. In the year 1920 there were imported
of such goods for 1,843,353.722 Din. Both these
sums give therefore the colossal amount of
4,221 Millions of Dinars or in English value 32.4
Millions Pounds Sterling.

These goods represent in the year 1919
80% of our total import and in 1920 53%. At
this import has profited Italy the most, then
Czecho-Slovakia and lastly Austria.

Under these textile goods come cotton,
wool, flax, silk, divers woven goods, bookbin-
dery linen, felt, clothing, underclothing, millinery
articles and weaving refuse.

Of cotton was imported the most; in the
year 1919 for 1166.5 Millions of Dinars and in
1920 for 1283 Mil. of Dinars. A remarkable
feature is the circumstance that we import very
considerable quantities of flax and wool — natu-
ral products we produce themselves and which
return to us as finished commodities.

It is intended, and the Government will cer-
tainly with all its influence support the idea, of
developing as much as possible the production
of fine wool, flax etc. on the great and feudal
estates which now belong to the State.

At present we have no textile industry of
importance. For the establishment of such are
given favorable conditions in the northern part
of the State and in Litorale and where the natu-
ral water powers could be as producers of
electricity utilized.

It is evident that the textile products will
for a long time remain the main factor of our
import and therefore the main cause which will
influence our mercantile balance in a negative
direction.

In Jugoslavia reign order and tranquillity
supreme. The internal and external consolidation
of the State and Government is taking the form
of secure stability. Industrial and mercantile
enterprise can by improved traffic conditions
without risk take their normal course of deve-
lopment.

ONE OF THE LARGEST

MODERN FLOUR MILLS

IN CZECHO-SLOVAKIA
FOR SALE

PRICE 4,700.000 CZECHOSL. CROWNS

FOR INFORMATIONS WRITE:

ALOMA COMPANY, LJUBLJANA, JUGOSLAVIJA

Ne kupujte za drage novce

umetne ude (proteze), pomožna orodja, pa-
sove proti kili, rokavice, ortopedične čevlje
in pripomočke novodobne kirurgije

pri tujih neprijateljskih podjetjih

ako vse te predmete v brezhibni izpeljavi
po konkurenčnih cenah lahko na-
kupite v tovarni dobroznanega

„Ortopedičnega društva voj. invalidov“
Praga, Vyšehrad. tř.-Emanzy, Češko.

Posebni oddelek za izdelavo navad. čevljev.
Filijalka: HRADEC KRÁLOV-
TRIDA NÁRODNÍHO VOJSKA.
Zahtevajte v lastnem interesu naš prospekt!

Laštilo I^a za cipele

prodaja na veliko i malo.
Kemička tvornica
Frant Trefny
Rožnital Češko
Oddeleni 18 f.

Лаштило I^a за ципеле

prodaja na veliko i
malo. Kemička trgovina
Франт ТРЕФНИ
Рошнитал, Ческа
Одељење 18 ф.

General. zastopstvo in skladišče za SHS:
FRANC MARINI, MARIBOR, GOSPOSKA ULICA 27.

INTERESANTNA NOVOST!
POŠUMAVSKA INDUSTRIJA.

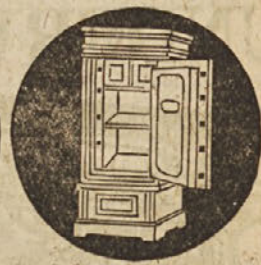
MODERNE ZRCALNE URE

„SATURNUS“ POSTAV. ZAVAROVANO.
JINDŘICH BUDIN, Staňkovy, ČECHOSLOVENSKO.

GENUINE CARNIOLAN

L A C E S PROCURES

MICA DEMŠAR, ŽIRI, SLOVENIA, JUGOSLAVIA

Veliki izbor!
Umjerene cijene!

Solidna roba!
Umjerene cijene!

TELEFON BR 9-21

TELEFON BR. 9-27

AMERIČKI UREDSKI NAMJEŠTAJ

Blagajne i kasete, sigurne proti vatri i provali
Pisače strojeve raznih sustava uz jamstvo dobavlja
NOTTER I DRUG, ZAGREB, ILICA BR. 21

Eksport v Argentinijo!

Oni trgovci in tovarnarji u Jugoslaviji, ki žele eksportirati svoje proizvode v Argentinijo, naj spo- roče svoje naslove pod

Они торговци и творни- чари у Југославији, који желе експортирати сво- је производе у АРГЕН- ТИНИЈУ, нека јаве сво- је наслове под

„F. K. CALLE PANNERO“

na upravo lista.

на управу листа.

Na prodaj:

Prvovrstna trgovačka hiša, najlepša lega v Ma- riboru, prikladna za banko, lokali prosti za takojšnje vselitev.

Več trgovskih prostorov v sredini mesta in ne- posr. bližini Maribora.

Penzija 12 hiš, 18 jehov posestva, z velikim tuj- skim prometom za K 2,340.000.

Posestva, gostilne, hoteli, mlinci in vile pod najugodn. pogoji. Pojasnila proti znakmi za odg.

Realitetna pisarna „RAPID“, Maribor, Gosposka 28.

Domača tvrdka.

Solidne cene.

Velika izbira izgo- tovljene

obleke

vseh vrst za go- spode, dame in otroke. Zaloga vsa- kovrstnega

blaga

za moške obleke, površnike in suk- nje, dalje

vata

za krojače v kostih in na metre.

Gričar & Mejač

Ljubljana

Prešernova ulica 9.

Najnoviji kroji. Točna postrežba.

Tražim

za dolazeću sezonu jednu firmu, ko- joj potrebuje **OVČJA VUNA** da joj nabavljam in kupujem u komi- sion. Reflektanti neka se obrate na Ivana Zavišiča, komisionara u Vel. Bečkerek.

Najidealniji američki pisali stroj

UNDERWOOD

dobije se odmah kod

THE REX CO., Ljubljana

Gradišče štey. 10 Gradišče štey. 10.

Kod većih narudžaba popust.

ADVERTISEMENTS

FOR ALL JUGOSLAVIC NEWSPA- PERS MANAGES PROMPTLY THE ADVERTISING OFFICE

ALOMA COMPANY, LJUBLJANA, JUGOSLAVIJA

Nov zakon za naše ribarstvo.

Pravila za naše morsko ribarstvo so bila prvič kodificirana l. 1808. v takozvanem Danda- lovem pravilniku za letni ribolov. Starejše kodifi- kacije iz dobe beneške uprave v Dalmaciji ni- sem našel tiskane; toda mogoče je najti v starih pravih zapisan kak spor o lovski pravici, kjer bi bila zapisana tudi odredba. Najvažnejša nare- ba našega ribarskega prava je, da imajo člani primorske občine pravico loviti ribe v oddelku morja, ki leži pred njih občino in to na daljavo ene pomorske milje (1852 m). Pravica lova in ribolova spada v takozvana jura regalia minora vladarja, ki je podeljeval to pravico nekaš časa fizičnim, nato zopet juridičnim osebam.

Iz mlajše dobe so neke pravice ob hrvatskem Primorju, po katerih trdijo pojedinci in nekatere občine, da imajo »regalno« pravico ribolova in ne dopuščajo loviti prebivalcem občin na dotič- nem prostoru. V onih delih našega Primorja, ki so bili pod beneško vladno, imamo takozvano terminazionalno veneto, po katerih so imele fizične in juridične osebe pravico ribolova na gotovih mestih, kjer pa niso smeli loviti prebivalci ob- čin. Kateri vladar pa in kedaj je dal primorskim občinam pravico ribolova v prvi pomorski miljli, to ni še do danes historično dogmno. Najbrže poteka ta pravica iz davnih časov; ker pa je ta pravica prešla tako rekoč že v kri našega Pri- morca, jo moramo smatrati za temelj našega ri- barskega prava. Uporj starih Neretvancev in Uskokov proti Benečanom so imeli velik del vzro- kov v tem pravu. Naš Primorec ni nikdar dopu- stil, da bi tujec oral njegovo njivo in najsi je bila ta njiva tudi morje pred njegovo hišo. V po- teku časa nas je ta občinska pravica ribolova branila pred navali tuincev na naš ribolov; ta pra- vica nas bo tega tudi v bodoče branila.

Drugič je bilo naše ribarsko pravo kodificirano pod avstrijsko upravo v pravilniku z dne 6. maja 1835. Pravica lova občinarjev v prvi mil- lji je ostala nedotaknjena. V oni dobi se je sma- tral ribolov (kot v sladki vodi) kot panoga kme- činstva. Moja zemlja meji na morje, zakaj bi po- tem v njej ne ribaril? Tedaš ni bil še vojen, morskoga breza kot važnega pravnega objekta tako razvit kot danes; posebne morske uprave ni bilo in zato so administrativne oblasti razpola- gale tudi z morjem, kar je seveda škodovalo na- predku ribolova. Spori so bili na dnevnem redu; uradniki, ki niso bili za to specializirani, niso razumeli ribiča, niti ne njegove terminologije, ce- prav so bili nekateri domačini; ribič ni razumel uradnika in tako se je kopičila napaka na napako.

Tretjič je bilo naše ribarsko pravo kodificirano l. 1884., posebna pravila za letni ribolov pa so bila izdana l. 1897. Tudi tu je ostala pravica občinarjev na ribolov v prvi miljli nedotaknjena. Ribiško pravo pa je v prešlo pod pomorsko upra- vo, kar je bilo zelo koristno. S tem se šele začne doba novega napredka v našem pomorskem ri- barstvu; dobro bi bilo, če tako ostane tudi v naši državi.

V teh par letih našega samostojnega držav- nega življenja so bili izneseni že mnogi predlo- gi za napredek našega morskoga ribarstva. Toda ti predlogi so imeli tudi precej napak, vsled če- sar se niso mogli uresničiti. N. pr. predlog, da prenesemo ribolovno tehniko iz drugih držav k nam, se ne more uresničiti, ker je fauna našega morja drugačna kot pri drugih morjih. Zahtevalo se je, da začnemo proučavati naše morje in da se v ta namen postavi poseben biolog. Biolog je nameščen, biološkega inštituta pa še nimamo (to je danes jako drago); sedaj pa se lahko tolažimo s tem, da ta biolog vleče že celo leto dobro pla- čo, a ne dela ničesar, ker mu manjkajo potrebna sredstva. Pri administraciji ne more pomagati, ker ne zna našega jezika in nima potrebne pra- kse. Onih 100.000 K, ki smo jih zanj potrošili, bi mogli koristneje uporabiti. One, ki so nasvetovali, da se mora iti počasi naprej, da se odstranijo ne- pravilnosti, se ni poslušalo. Mi bi že l. 1919., ko

V Čehoslovaški (Košice)

je ceno na prodaj velika množina hrastovih

vinskih sodov

ogrskega tipa, vsebine 150—300 l. Sodi so raz- loženi in numerirani tako, da pride na 1 vagon približno 300 kosov. Izvoznica oskrbljena. Po- nudbe pod „V. D. vinski sodi“ na upravo lista.

Trgovina čevljev (cipela)

in čevljarskih potrebščin na drobno in debelo. Matija Trebar, Ljubljana, Sv. Petra c. 6. Telefon št. 539.

ТРАЖИМО

агилне заступнике по свим већим местима за наш лист. Понудбе на управу »ЈУГОСЛАВЕНСКЕ БУРЗЕ«

Priporoča se tvrdka

JOSIP PETELINC,

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Tovarniška zaloga ši- valnih strojev, za rod- binsko in obrtno rabo, na veliko in malo, po- samezni deli za vse sisteme, olje igle in deli koles.

Traži se

društvenik

za rudnik ugljena u Štir- jancima kod Ormoža. 19 slobodnih traga, ug- ljen 4800 kalorija. Po- nude pod „I. F. 357“ na upravo lista.

Trgovci! POZOR! Trafikanti!

Cigaretni papir, stročnice vseh vrst, pis. papir, kremo, ličilo, vazelina, riževe ribarice, konjske ščetke, nogavice, rokavice, sviterje, šale, žabce, sukanec, bombaž vseh znamk, vezalke, sesalke, plavilo, ter vse galanterijsko blago, kupite naj- ceneje in po konkurenčnih cenah pri tvrdki

Oroslav Čertalič, Ljubljana, Sv. Petra c. 33.

Trgovina z urami in zlatino F. ČUDEN, Ljubljana, Prešer- nova ul. 1.

Stora d. z. o. z.

Št. Vid nad Ljubljano

tovarna za gardino, bonfams, posteljna pregrinjala, zavese za kavane in hotele iz tula, ripsa, entamina, kongresa, platna i. t. d.

Нацрте

за плакате и рекламне карте за препоруку, намењене за разту- рање пригодом I. велесајма у Љубљани прибави: АЛОМА ЦОМПАЊУ Љубљана, Конгресни трг 3.

Lesene žeblice za čevljarje

(drvene čavlje za postolare)

i z r a d j u j e

Tvornica drvenih čavlja, Ivan Seunig ml., Tacen pod smarno goro pri Ljubljani.

50.000

metrov	метара
„Hydrofilgaza“	«Хидрофилгаза»
vel. 5/5, 40/42, 80/82 cm 1 m po . . . Kč 2'80	вел. 5/5, 40/42, 80/82 см. 1 м по . . . Кч 2'80
se takoj prodaja.	прода се одмах.
Ponudbe pod „V.D. gaz“ na upravo lista.	Понуде под »В. Д. газ« на управу листа.

ЈУГОСЛАВЕНСКИ ЕКСПОРТЕРИ, који желе инсерирати у берлинским стручним новинама

„ОСТ - ЕКСПОРТ“

i to u zasebnim brojevima:

25. јуна Финска (за изложбу у Хелсингфорсу),
10. јула и 10. августа засебни број за немачку
»Ostmesse«,
25. јула специјално издање за изложбу у Риги,
10. септембра засебни број за сајам у Ревалу,
нека безодвласно траже прорачуне код заступ-
ништва: Алома Компани, Љубљана, Конгресни
трг број 3.

Prah zoper mrčese

(proti muham in bolham)
100 škatlic za pršenje
(Spritzkarton) K 350.—.

Sprejmejo se zastopniki!

Herba 'z.s.o.j. Zagreb, Palmotićeва 10.

NAROČILA

za izdelavo plakatov za
„Ljubljanski velesejm“
sprejema Aloma Company
Ljubljana Kongresni trg 3.

Hiša v St. Ilju,

najlepša lega, ob cesti, nasproti pošte,
do kolodvora 10 minut, cerkve 50 ko-
rakov, z lepim sadnim vrtom, njivami,
pod najugodnejšimi pogoji na prodaj.
— Ponudbe se prosijo na upravo pod
„L. S. Hiša.“

Naravne bruse

za steklarsko obrt, za kose,
leseno robo: stavbne samokolnice, lestvice, vile
za seno, kosišča, grablje, brezove metle, lopate
vseh vrst, špilje za mesarje itd. nudi najceneje

A. STRNADEL, izdelovatelj HOŠTALKOVA-
Moravsko (Češkoslov. republ.)

Orion-Maršner

akc. spol

Praga - Kral. Vinohrady

Češkoslovensko

nudi za eksport: čoko-
lado, oriental. bonbone,
fine deserte itd. Zahte-
vajte ponudbe.

нуђа за експорт: чоко-
ладу, ориентал. бонбоне,
фине десерте и т. д.
Тражите понуде.

Metle salonske

(sirkove) broj 0/750, 1/850, 2/950,
3/1050, 4/1150, Reforma br. 5/1250.
Metlice za odjela čistiti po K 600.—.
Cijene se razumiju za 100 komada.
NUDI NA VELIKO!

Pajo Babić, agentura ::: Zagreb.

smo dobili pomorsko upravu, morali napraviti
načrt za novi zakon za pomorsko ribarstvo. Toda
ta ideja je bila odbita, češ da še nimamo ustave.

S tem smo izgubili celo leto dni za kolektiv-
no proučevanje predmeta.

Toda tudi v nesreči je sreča, pravi naš nar-
od. Absolutna ustanova je pospešila četrto ko-
difikacijo našega ribarskega prava. Dobili smo
namreč z ukazom z dne 6. sept. 1920, pomorsko
upravo, kateri je bil poverjen pomorski ribolov.
Toda ministrijski svet je 9. aprila 1920. odredil, da
spada v upravo pomorske uprave samo red mo-
rskega ribolova (t. zv. morskopolcija), vse ostalo
pa naj pride pod upravo ministristva poljedelstva.
Takrat je namreč prevladovala teza, da so vezi
med sladkovodnim in morskim ribolovom iacne
kot kulturno historične vezi. V resnici pa teh vezi
ni, ker so razmere in tehnika različne. Toda ta
absolutna ustanova z dne 9. aprila je le pripomo-
gla do tega, da pridemo prej do načrta za zakon
za morsko ribolovstvo. Ministristvo poljedelstva
je odredilo v novembru 1920., da se napravi ta
načrt, na intervencijo ministristva za promet pa
so končno prišli do tega načrta. To je toraj četr-
ta kodifikacija našega ribarskega prava in naše
Primorje jo je vzelo v pretres.

Pri tej kodifikaciji moramo vzeti v pretres
vse nedostatke dosedanjih kodifikacij in privzeti
vse one reforme, ki se nam kažejo potrebne. Brez
sumnje je, da moramo potrditi pravico občinar-
jev v prvi liniji. V novem zakonu moramo reči
malo več o porabi morskega brega, da se kolikor
mogoče eliminirajo prepiri, ki nikdar ne koristijo
napredku ribolova. Uzakoniti se morajo tudi ri-
barske zadruge. Pravica občinarjev na ribolov
je izvor njihovega interesa za ribarstvo; ker pa
je dana pravica ribolova občinarjem kot obci-
narjem in ne kot ribičem, je logično, da se krog,
iz katerega se rekrutirajo člani ribarskih zadrug,
proširi na občinarje: to tem bolj, ker je ribičev so-
razmerno malo in zato ne morejo napraviti finan-
čno močne zadruge. Ribarske zadruge onemogo-
čujejo spore v ribolovu. Vsi ribiči ne morejo lo-
viti na istem prostoru v istem času, zato je v za-
konu urejena organizacija potrebna. Formo za-
druge priznavamo kot najboljšo sredstvo; toda
nad zadrugami mora biti faktor, ki mora nepre-
stano paziti, da se zadrugarski duh ne pokvari.
Razlike med ribičem po poklicu in drugim ribi-
čem ni bilo v prejšnjih kodifikacijah. V praktič-
nem delu ni bil ta nedostatek dober. Ta razlika
mora biti. Če se zahteva, da je tudi ribič oskro-
ljen v boleznih in starosti, je potrebno, da doku-
mentarno pokaže natančno zgodovino svojega ri-
bolovskega življenja, ker se more drugače dr-
žavni denar porabljati za ono, kar ne potrebuje
pomoči. Novi zakon mora imeti tudi ostre od-
redbe za zaščito razpolaganja rib in ostre kazni
za one, ki se poslužujejo pri ribolovu eksploziv-
nih, narkotičnih in strupenih sredstev. V pogledu
ribarske uprave je treba obdržati institucijo treh
inštanca, ker ona garantira za točnejše proučova-
nje spornih vprašanj in za večjo objektivnost v
presojanju.

Upamo, da so vsi primorski krogi prožeti z
uverjenjem, da mora novi zakon za naše ribolov-
stvo vsebovati vse potrebne elemente in da se
odstranijo današnji nedostatki in nepravilnosti in
da se napravijo pozori za racionalni in metodič-
ni razvoj. Naše ribarstvo mora biti dobro in
praktično urejeno ne samo z obzirom na nas sa-
me, ampak tudi z obzirom na inozemstvo. Potrebn-
o pa je, da se za ta važni del naše ekonomije
zainteresirajo tudi notranji krogi, da se morejo
ustanoviti tudi večja ribolovska podjetja. Mislim,
da bi se na polju morskega ribolovstva mogli
naći vsi brez ozira na politično barvo.

POZOR! Ljubljanski vel. POZOR!
vzorčni semenj
Ljubljana. 13.—24. avgusta 1921.

Tuji kapital pri nas.

Znano je, da igrata tuji kapital in tuja de-
javna moč pri nas veliko ulogo. Tako so n. pr.
vsa večja industrijska podjetja v Vojvodini v ro-
kah tujih državljanov; iz drugih krajev (Hrvat-
ska, Bosna, Slovenija) nam v tem pogledu niso

Tražimo

agilne zastupnike po svim
većim mjestima za naš list.
Ponudbe na upravu
„Jugoslavenske burze“.

Jugoslavenski eksporteri, koji žele inse-
rirati u berlinskim stručnim novinama

„OST - EXPORT“

i to u zasebnim brojevima

25. јуна Финска (за изложбу у Хелсингфорсу),
10. јула и 10. августа засебни број за немачку
»Ostmesse“,
25. јула специјално издање за изложбу у Риги,
10. септембра засебни број за сајам у Ревалу,
нека безодвласно траже прорачун од заступништва
Aloma Company, Љубљана, Конгресни трг 3.

Nekoliko vagona por-
celana (bjeli porcelan),
tanjiri, zdjela, tase itd.
dobave se odmah kod

Неколико вагона пор-
целана (бели порцелан),
тањире, зделе, тасе и
т.д. добаве се одмах код

Thunške tovarne porcelana, Klösterle a. Eger - Češkoslovenska.

Pocinkano pločevino

v većjih množinah odda najceneje

Ivan Podboj, Ljubljana,
Sv. Petra cesta šteв. 95.

**Reklamne
prostore**

na stavbišču palače Ljubljanske
kreditne banke pred glavno po-
što (križišče štirih najpromet-
nejših ulic v Ljubljani) oddaja
Aloma Company, Ljubljana.
Kongresni trg 3.

Svetovni list

„Prager Presse“

izhaja dnev. 2 krat v nakladi

80.000 izvodov

ter se razpošilja v vse dele
sveta. — Prijave za naroč-
nino in oglase sprejema

Aloma Company družba z o. z.
Ljubljana, Kongresni trg 3.

V Jugoslavijo pošilja

biče, jermenja za šivanje
in usnj. trakove za čevlje
F. Lubomir Bilek, Metylovice u Mistku, Morava - ČSL.
Izdelovanje bičev in jermen.

HOTEL na prometnom mjestu, blizu dunavske
parobrodarske i željezničke stanice, u
jednom gradu u Srijemu, prodaje se
dobrovoljno hotel sa zakupnim ugovorom,
cijelokupnim inventarom, 20 mobiliranih
soba i sa elegantno uređenom baščom.
Poblize u upravi lista pod „Hotel 20“.

Iščemo

agilne zastopnike v vseh
večjih mestih za naš list.
Ponudbe na upravo
„Jugoslovanske borze“.

Novost! Novost!

Izdelovanje zračnih motorjev
za prenos premoga in drugih
predmetov po žlebovih.
Sistem „Ostrava“ pat. ing. V. Peták,
Slezska Ostrava — ČSR.

Orodje, okove za pohištvo in stavbe

nudi najugodnejše
Rudolf Kmen, Dunaj
Wien V. Margarethenstr. 110.
Zahtevajte vzorce.

Jugoslovanski eksporterji, ki žele inserirati
v berlinskem strokov. časopisu

„OST-EXPORT“

in sicer v posebnih številkah

25. junija Finsko (za razstavo v Helzingfors)
10. julija in 10. avgusta posebna številka za
nemško „Ostmesse“,
25. julija special. izdaja za razstavo v Rigi,
10. septembra posebna številka za semenj v Revalu
naj nemudoma zahtevajo proračune pri zastopništvu
ALOMA COMPANY, LJUBLJANA.
Kongresni trg 3.

Zaboje za slive,

okvirčke za opeko, lesene
jermenice iz trdega lesa iz-
deluje in dobavlja po naj-
nižjih cenah tovarna
zabojev in jermenic

Lesna industrija Feliks Stare, Radomlje, Slovenija.

VELIKO POSESTVO

se proda v Posavini: 50 oralov prvo-
vrstnih njiv, 100 oral. pašnikov, 25 oral.
gozda, ves živi in mrtvi inventar. Cena
2,500.000 K. — Naslov v upravi lista.

Več vagonov porcelanastih

(beli porcelan) krožnikov, sko-
delic, tas i. t. d. dobavi takoj

Thunska tovarna porcelana, Klösterle a. Eger, Češkoslov.

znani podatki, sigurno pa je, da igra tudi tuji
kapital precejšnjo vlogo.

Zato je potrebno vprašati se:

1. Ali hočemo še nadalje dopuščati pot tuje-
mu kapitalu k nam in to pod kakimi pogoji.
2. ali hočemo in to na kak način nacionalizir-
ati tuja podjetja?

Za sedaj si hočemo ogledati prvo vprašanje.
Pred vsem pa moramo naglasiti stvar, ki je po-
polnoma jasna, na katero pa se pri teh stvareh
vedno pozablja.

Mi smo še mlada država, ki nima kapitata
kot tudi še ne delavnih moči, pred vsem še ne
kvalificiranih. Če pravimo, da nam tega manjka,
ne mislimo to v absolutnem, ampak v relativnem
smislu besede t. j. da imamo premalo onih fak-
torjev, ki bi jih rabili za popolno razvitanost naših
ekonomskih sil.

Ta konstatacija nas vede v dilemo, ki jo mo-
ramo imeti vedno pred očmi: če hočemo izbiti
tuji kapital, se moramo odločiti za to, da se za-
dovoljimo z onim, kar imamo, ali pa za to, da
pustimo tuji kapital in tuje delo, da pa razvijamo
tudi svojo delavnost.

Izbera med prvo in drugo solucijo je težka,
a sedaj v nenormalnih prilikah je še težja; nar-
večje poteškoče pa nam povzročajo dejstva, da
srečujemo na vsakem koraku tuja ali mešana pod-
jetja, ne vemo pa niti števila ni procenta udele-
stevovanja tujega kapitala pri teh podjetjih.

Nepopolni in netočni podatki v tem pogledu
nam nalagajo dolžnost, da smo pri različnih oc-
lukah, ki se tega tičejo, jako oprezni; šele potem,
ko bomo znali točno za vse podatke, moremo
začeti s stalno politiko v tem pogledu.

Iz tega pa izhaja še zaključek, ki ga je vrea-
no naglasiti.

Danes prinašamo odluko, ki mora veljati sa-
mo začasno, dokler ne dobimo točnejših podat-
kov. Pri takem stanju kot ga imamo danes, t. j.
ko ne vemo za točne podatke, obstoji riziko, da
je odlika napačna — razlika pa je ali je pogre-
šena v tem ali onem pravcu; če namreč preveč
odbijamo tuji kapital, se more ta napaka v 2—3
letih popraviti (ko dobimo točne podatke, ki nam
pokažejo, da je opasnost manjša kot smo si mi-
slili); če pa napravimo napako v nasprotnem
smislu, je ne moremo več popraviti.

To mora biti odhodna točka za današnje re-
šitev; po našem mišljenju bi bilo treba postopati
na sledeči način.

Dokler ne dobimo natančnih podatkov, mo-
ramo zabranjevati vsaka nova podjetja s tujim
kapitalom. Od tega pravila smemo odstopiti sa-
mo tedaj, kadar gre za obče koristna podjetja.
Med te spadajo:

1. vsa prometna sredstva (železnice, mosto-
vi, pristanišča).

2. industrijska podjetja, ki proizvajajo potreb-
ni inventar (delavnice za stroje).

Za vsa druga podjetja se moramo omejiti na
domači kapital; pozneje bomo videli, koliko tuje-
ga kapitala smemo tudi tu dopustiti.

Našim generálnim zástupcem
pro Československou republiku
jest p. Viktor Dostál v Praze,
Marianská 16. — Tel. 228/VIII.

Produkcija žita v Vojvodini.

V uvodnem članku »Obzora« stoji, da je Voj-
vodina rodila pred vojno 12 milijonov meter-
centov pšenice, danes pa samo 4:5 milijonov. Ta
trditve ni resnična, in lahko zapelje tudi inozem-
stvo v zmotu. Poleg tega morejo postati take
trditve navadne fraze publike, ki z njihimi operira
pri svojih argumentacijah. V G. Lakatešovi knjigi
»Jugoslavija u svijetlu statistike« stoji resnično,
da je pridelalek pšenice in rži znašal v »delih
Ogerske« 13:1 milijonov metrskih centov. G. La-
kateš pa je vzel v račun (še pred mirovno kon-
ferenco) tudi celj tamiški Banat, ki je pripadel
Romuniji, in pa »koridor« s Čehoslovaško, ki ga
po mirovnem dogovoru dobi deloma Avstrija, de-
loma Oggerska. Po podatkih, ki jih je iznesel v
»Zastavi« g. B. Bahman, je znašala zasejana s
pšenico površina naše Vojvodine l. 1914. 689.000
hektarov (5.878.000 metrskih centov pridelka); rži
32.000 hektarov (357.000 m. c.); ječmen 67.000 ha
(886.000 m. c.); oves 174.000 ha (2.760.000 m. c.);
koruza 607.000 ha (11.305.000 m. c.). L. 1920. je
znašala površina posejana z ozimino-pšenico

Osnutke

za plakate in reklamne priporočilne karte,
namjenjene za razdajanje o priliki I. vele-
sejma v Ljubljani oskrbi:

Aloma Company,
Ljubljana, Kongresni trg št. 3.

Jedilno orodje

iz srebrnobeke jako trpežne kovine v vseh
oblikah in vrstah, dalje garniture za sve-
tiljke in svinčene plombe izdeluje

Cinal' tvornica jedilnega orodja, Celje.

Takojšnja in točna izvršitev. Lastna galvanizacija.
Kupuje baker, medenino, aluminij, cin in svinec.
Zahtevajte cenike in proračun.

ČELIČNE ZAVOJNE KAPKE

za dučane i izloge (Stahl-
Rollbalken). Konstrukcije
za sunčane plahte svih si-
stema kompletno, Bostwik-
gitere (škaraste gitere za
sklapanje) u svim dimenzi-
jama i prvoklasnoj izvedbi
preporučuje

Prva jugoslavenska tvornica žalu-
zija, roleta, drv. i čeličnih kapaka

G. Skrbić, nasljednici

Braća Vidaković

Ilica br. 40 Zagreb Tel.int.4-92

Preprodavci i trgovine željezom popust. — Svaka
naručba se izvršuje najbrže (za 2—3 dana). —
Vlastita proizvodnja na veliko. — Popravei brzo i
jeftino Tražimo zastupnike po cijeloj Jugoslaviji.

Toaletna zrcala brušena

in nebrušena, v niklastih in lesenih okvirjih v vseh
izdelavah (namizne, ročne, žepne, tridelne) nudi

Zrcadlárna Lázně železnice :: Čehoslov.

FURNIR

žagan, iz vseh vrst trdega lesa,
od 1 mm debeline naprej, ::
ima v zalogi
tovarna furnirja, žaga,
in trgovina z lesom
Podrečje p. Domžale.
Nakupuje trdi suhi les v plohih in hlodih.

JURJEVO'

terpentinsko
čistilo za čevlje
razpošilja
glavna zaloga
M. Trebar
Ljubljana
Sv. Petra c. 6.
Telef. 539.

Industrijalci in trgovci, ki nameravajo razstaviti svoje proizvode na jesenskem praškem velesejmu

naj nemudoma sporoče svoje naslove na Aloma Company, odd. Velesejmi, Ljubljana, Kongresni trg 3.

473.087 ha (pridelek 4.252.768 m. c.); rži 16.966 ha (133.498 m. c.); ječmen 63.698 ha (511.749 m. c.); oves 117.791 ha (1.039.021 m. c.); koruze 565.096 hektarov (8.541.132 m. c.). Tega leta je bilo posejano s pšenico 528.995 ha, z ržjo 21.797 ha, z ječmenom 38.868. Pšenice je torej letos več zasejane kot lanskega leta. Produkcija je vsled vojne v vseh deželah padla in se sedaj polahko vzdiguje. Tako smo n. pr. neki dan prinesli ameriško vest, da ne bo imela Romunija letos nobene pšenice za izvoz.

G. Bahman je prikazal še žalostno dejstvo, da je sredinska hektoliterska teža pšenice padla od 76—77 kg (kar je bilo v prejšnjih letih) leta 1920, na 73—74 kg ali celo na 70 kg in to vsled tega, ker nimamo dobrega semena. Zato bi bilo potrebno, da vzgaja država kvalitetno seme, da se na ta način zopet vzdigne kvaliteta našega žita.

„TEPNA“

medjunarodni list za industrijo, trgovino, uvoz i izvoz. Izlazi u sedam jezika. — Naslov

„TEPNA“

Nachod-Češkoslovenska.

Kriza v lesni industriji.

Glavni vzrok krize v naši lesni industriji leži v tem, da naša vlada ni dovolj izkoristila naše lesne industrije v delu za obnovo dežele. Naše lesne tvornice proizvajajo dovolj produktov iz lesa, tako, da nam teh nikakor ni treba uvažati. Še več, konstatirati je, da naša država potrebuje od celokupnih izdelkov lesne industrije, ki se proizvajajo pri nas, samo 35%, ostalih 65% pa lahko ostane za izvoz v inozemstvo.

Edino sredstvo, da ozdravimo našo valuto je to, da skušamo izvoziti kolikor mogoče naših predmetov v inozemstvo. Najvažnejši izvozni predmet pri nas pa je les in lesni proizvodi. Leta 1919, pa je vsled silno pogrošne ministrske naredbe moglo izvoziti samo 5% lesnih izvoznicarjev les. Ta napačna naredba je bila šele ukinitena z občo naredbo o izvozu. Predno pa je prešla druga naredba v veljavo, so se zadržali na mejnih postajah vsi transporti lesa za inozemstvo; na teh postajah so stali vagoni, natovorjeni z lesom, večkrat po več mesecev; samo po sebi se razume, da se je les med tem silno kvaril. Poleg tega so morali lastniki plačati tudi ležarino za vagon, kar je seveda velika krivica.

Če bi ta situacija trajala še dalje, bi mogli uvažati vedno manj lesa, posebno ker bi naš les ne mogel konkurirati z romunskim. Romunija ima danes na mejnih postajah in v bližini teh 40.000 vagonov, pripravljenih za izvoz, med tem ko leži na Erdeliskem 80.000 vagonov lesnega materiala.

Romunski material je boljši od našega; poleg tega se romunska vlada trudi na vse načine, da zviša svoj izvoz; zato je znižala carino na 50%, med tem ko smo mi ostali pri visoki carini. Ko se uredi v Romuniji še prometne prilike, bomo težko konkurirali z romunskim lesom.

Ogromna množina izvoza lesa iz Avstrije in Čehoslovaške je primorala švicarsko centralno seljaško združenje, da protestira proti uvozu lesa v Švico, ker so vsled tega cene tako padle, da ne more obdržati Švica svoje konkurence.

Ta nevarnost preti tudi nam, ako ne zaščitimo uvoz lesa in njegovih produktov v našo državo z visoko carino.

Vsled visoke izvozne carine ne moremo izvažati niti drva za gorivo, čeprav jih nam preostaja vsako leto za 20—25.000 vagonov. Poleg tega pa mora ministristvo saobračaja tudi odrediti, da se plača vozina za les samo po eni skali po kilometraži od postaje dogovora do postaje razkladanja.

Mi se v svoji trgovski politiki nikdar ne oztiramo na izkustva, ki prihajajo iz tujih držav. Mi bi morali po zgledu Dunaja, Varšave in Frankfurtu odrediti, da se vsaj vsakih 14 dni napravijo na borzi tozadevni sklepi in da se na njih trguje tudi z lesom.

Lesna industrija je za nas tolike važnosti, da bi moralo sklicati ministristvo, v čije področje spada ona, tozadevno anketo naših industrijalcev, kjer bi se obravnavale vse v to svrhu spadajoče stvari. Potrebno pa je pred vsem, da se znižajo v tem pogledu carinski izvozni tarifi, ukine obrtni in prometni davek, pospeši carinski postopanje in da se ukine ležarina vagonov, natovorjenih z lesom, ki čakajo na zacarinjenje.

To je edini način, da se izkoristi naša lesna industrija in dvigne tako naša valuta.

SAMPLE-FAIR

IN LJUBLJANA
JUGOSLAVIA

AUGUST 13 — 24

1 9 2 1

FOR INFORMATION WRITE: ALOMA
COMPANY, LJUBLJANA, JUGOSLAVIA

Naša izvozna trgovina v prvem tromesečju leta 1921.

Danes hočemo priobčiti statistične podatke našega izvoza v mesecu marcu t. l., po katerih smo izvozili razno blago v vrednosti 228 milj. dinarjev. Ako pridenemo k tem podatkom še one iz prvih dveh mesecev t. l., tedaj je naš izvoz v prvih treh mesecih znašal 569 milijonov din.

Če primerjamo ta izvoz z izvozom v tistih mesecih lanskega leta, ki je znašal 230 milj. dinarjev, tedaj moremo z vso pravico gledati v boljšo bodočnost naše izvozne trgovine in na vse posledice, ki iz tega izhajajo.

Izvoz za prve tri mesece nam dokazuje, da je baziralo naše optimistično naziranje v tem pogledu na realni podlagi; mnenja smo, da bomo naš izvoz še popravili in tako izboljšali svoj ekonomski položaj ter valuto, če se odstranijo vse ovire, ki nas še danes pri izvozu ovirajo.

Karakteristična stran izvoza v teh treh mesecih je ta, da nam daje on pregledno sliko izvoza onih predmetov, ki jih mi največ proizvajamo in ki smo jih v prejšnjem letu le v malih merah izvažali. Med tem ko smo namreč v prošlem letu od celokupne vrednosti izvoza izvozili 52% lesa, 5% mesa, 5% koruze, 2,5 odst. žita, 2 odst. moke, 1 odst. jajec, 4 odst. svinj, 2 odst. sliv, znaša izvoz v prvem tromesečju t. l.:

Predmet	ton	milj. din.
žito	26.535	61:9
koruza	93.347	89:1
moka	12.380	49:1
varivo	9.030	12:5
slive (suhe)	12.666	38:—
kudolja	3.215	13:5
živina	—	70:5
meso	8.700	100:1
jajca	—	31:4
les in lesni predmeti	—	40:—
cement	45.690	13:1
ostalo	—	50:—

Procentuelno smo izvozili 7% lesa od vrednosti celokupnega izvoza, žita, koruze in moke 38%, sliv 7%, živine, mesa 30 odst. Izvoz lesa je znatno padel, ker ni naša industrija dovolj močna, da bi izdržala močnejšo konkurenco ostalih držav, ki izvažajo drva; zato je potrebno, da e pri lesu odpravi vsaka izvozna carina. Če bi pri izvozu lesa ne bile te ovire, bi znašal naš izvoz v treh mesecih gotovo okoli 700 milj. dinarjev, če bi bil naš promet boljši in če bi bil izvoz vseh predmetov popolnoma svoboden, bi nam kazala statistika še boljše stanje.

Vkljub tem nepovoljnim razmeram in vkljub konkurenci drugih držav moramo z zadovoljstvom konstatirati, da kaže naš izvoz v tem letu velik napredek. Nimamo v tem času še statističnih podatkov o uvozu, da bi jih primerjali z gorenjimi podatki o izvozu in na ta način videli našo trgovsko bilanco, toda izgleda po carinskih dohodkih in po praktičnem izkustvu, da ni uvoz tako velik kot je bil v prvem tromesečju lanskega leta. Mi smo že preje omenili, ko smo govorili o trgovski bilanci za prejšnje leto, da je izpolnila naša država z uvozom v letih 1919, in 1920, one vrzeli, ki so nastale v državi vsled šestletne vojne; omenili smo tudi, da nam bo dala trgovska bilanca za tekoče leto drugo, boljšo sliko.

Ta bilanca nam daje upanje, da lahko optimistično gledamo v bodočnost. Po današnjem stanju poljedelstva smemo upati na dobre rezultate; zato bo superprodukcija, ki je namenjena izvozu, precej velika. Druga važna okolnost, ki nam jo potrjuje ministristvo poljedelstva, pa je, da je letos posejana večja površina zemlje kot je bila lanskega leta; zato smemo tudi tu upati večjega pridelka. Kar se tiče izvoza živine, se nahajamo letos v dobrem stanju; od vojne upošteveni kraji so že obskrbljeni z živino, zato ne bodo za te kraje več skrbeli oni, ki imajo hiperprodukcijo na živini, in jo bodo lahko izvažali.

Nepovoljna stran letošnjega izvoza pa je ta, da inozemski trgi kupujejo živino in deželne pridelke od onega, ki jim jih nudi ceneje. Konkurenca drugih držav nam dela in nam bo delala tudi v bodoče ovire pri izvozu. Da bi se ta konkurenca onemogočila, bi bilo potrebno, da se da polna svoboda izvozni trgovini. Zato moramo za vsako ceno odkloniti vso izvožno carino in druge ovire, organizirati promet za izvoz in s povoljnimi tarifi / moramo izvozu pomagati, da se lahko uspešno spusti v konkurenco.

**SEJM-VAŠAR
LIBERCE--REICHENBERG
(ČEŠKOSLOVAŠKA)
AUGUST 1921**

Za domačo industrijo!

Dr. Fran Ogrin.

Po tolikih stoletjih smo dosegli Jugoslovani skupno, lastno, neodvisno državo. Toda politična samostojnost v polnem pomenu besede se da le ohraniti, če se tudi v gospodarskem oziru popolnoma osamosvojimo. V ta namen je potrebna vzajemnega, smotrenega sodelovanja na vsem prostnem polju narodnega gospodarstva in to zasebnih in javnih čimteljev. Zlasti moramo nuditi največjo moralno in materijelno oporo svoj mladji industriji, da se razvije v silen, mogočen faktor naše samostalnosti in samobitnosti.

Индустријалци и трговци, који намеравају изложити своје производе
НА ЈЕСЕНСКОМ ПРАШКОМ ВЕЛЕСАЈМУ
нека благоизволе одмах јавити свој наслов на „Алома Компани“,
одељење за Велесајмове : : : : : Љубљана, Конгресни трг 3.

I. Opora po zasebnih činiteljih.

Trgovci naročajo blago domačega izvora. Ako pa morda še nimamo lastnih izdelkov dotične vrste, je dajati prednost slovenskim tvrdkam pred drugimi. V tem oziru nam more ravno češkoslovaška industrija postreči z raznovrstnim blagom, kakor: s stroji, tovarniškimi in poljskimi orodjem, keramičnimi izdelki itd. Sicer pa se tudi naša industrija tako naglo in krepko razvija, da imamo zastopane že redkejšje stroke: izdelovanje perila, igrač, glavnikov, gumbov, boljše vrste papirja (kuvert) itd. Izgovor veletrgovcev, uvoznikov, da ni dotičnega blaga dobili v Jugoslaviji, je torej že zdaj v največ slučajih ničev. Kakršno blago pa dobavljajo grosist, tako razprodaja i detajlist.

Dopisovanje naših veletrgovcev z inozemskimi, v kolikor je po gorenjem načelu še potrebno, se mora seveda vršiti v narodnem jeziku, v srbohrvaščini ali v slovenščini. S tem dvigamo ugled naši državi v inozemstvu in skrbimo, da se tudi tujci, ki hočejo z nami trgovati, uče našega jezika oz. nastavljajo naše ljudi kot dopisnike. To pravilo dobijemo, kadar iščemo mi sami v inozemstvu kupcev za svoje izvozno blago. Takrat se bodo naši izvozniki posluževali kupčevega ali kakega mednarodno občevalnega jezika.

Naš konsument podpira domačo industrijo s tem, da kupuje po možnosti le pri trgovcih, ki imajo napredaj izdelke jugoslovankega izvora. V svrhu vsesplošne kontrole naj bi se izdalo geslo ali celo uradna naredba, da morajo imeti vsi predmeti zadevno označbo (glede izvora). Geslo »svoji k svojim« naj se tedaj izvaia z vso doslednostjo in neizprosno.

II. Opora industriji po javnih činiteljih

Med te činitelje spada razen občinskih in višjih samoupravnih korporacij posebno država. Državna uprava more ščititi in pospeševati razvoj domače industrije pred vsem na trojni način: 1. z dobavami, 2. zakonodavnim in naredbenim potim, 3. z denarnimi podporami.

K 1. Državna uprava dobavljaj potrebščine za vsa svoja gospodarska, prometna podjetja (železnice, pošta, brzojav, telefon), za upravna poslopja itd. izključno pri domačih producentih, trgovcih in to potim javnih ponudbenih razprav. Za te pa morajo seveda obveljati običajni, primerni predpisi: Pravočasni razpisi, ne (sorazmerno) previsoke kavcije in kar je glavno hitra vrnitev kavcij onim ponudnikom, kojih oferte se niso sprejele, oz. o katerih je vnaprej razvidno, da se ne bodo sprejele. Kajti trgovec, industrijalec rabi svoj obratni kapital in ne more pustiti, da mu leže deset in stotisoč kot kavcije neizrabljene po raznih uradih po cele mesece. Načelo dobave raznega blaga doma mora biti tako neomajno, da so sprejeti domači ponudniki tudi tedaj, ako bi slučajno njih oferte bile manj ugodne, kar se tiče kakovosti ali cen blaga, če ne gre za velike razlike. Ako se ravnamo po tem, smemo pričakovati, da že enkrat prenehajo drage vožnje zastopnikov raznih uradov po inozemstvu za blagom, ki je z lahkoto dobiti doma. Tako postopanje je nerazumljivo. Škoduje našemu ugledu in industriji, obenem pa obremenjuje naše železnice, dočim bi se iste porabile lahko za druge transporte. Denar gre po nepotrebnem v inozemstvo, kar drži našo valuto trajno na nizkem tečaju.

Pri investiciji 2 milijardnega notranjega posojila, namenjenega v prvi vrsti za železniške zgradbe (izboljšanje proge Beograd-Sisek), ima državna uprava prekrasno polje, pomoči s premišljenim načrtom in pravočasnim ponudbenim razpisi domači industriji.

Kar velja glede državnih dobav, velja seveda tudi glede dobav javnih uradov, zavodov in naprav sploh. Ni pa dovolj samo predpis, da je upoštevati domača produkcija, treba je tudi, da se ta predpis resnično izvaja in to od najmanjšega urada pa gori do ministrstva. V ta namen bi se izdale lahko razne kavtele.

K 2. V Jugoslaviji, kjer šele ustanovljamo lastno narodno gospodarstvo, je treba ne samo inicijative s strani državne uprave, ampak tudi direktnih predpisov, pometne gospodarske postavitve, koje namen je pospeševanje domače industrije. Odvisnim množinam domačega blaga, bodisi agrarne ali industrijske vrste, je zagotoviti izvoz, inozemskim surovinam potrebnim za našo industrijo, je pot v Jugoslavijo olajšati, otežkočiti pa onim tujim izdelkom, ki jih nudi ali more nuditi domača industrija. Regulator izvozne in uvozne trgovine pa je carina. Njen zaščitni ali naravnost prohibitivni učinek se da poljubno

uporabiti. Temu namenu bo služila tudi nova carinska tarifa. Sicer pa so v zaščito domače produkcije in konsumu tudi formalne izvozne in uvozne prepovedi, vsaj začasno, umestne. Tako so morale n. pr. naše solarne v Bosni svoj obrat izdatno omejiti, ker niso mogle več razpečavati svojih zalog radi uvoza tuje soli. Kar se tiče uporabe soli, lahko dvignemo, upoštevajoč tudi morske soline, produkcijo, da nam je vsak tuj uvoz nepotreben. Čemu torej mečemo denar ven?

V očigled temu dejstvu bo vlada z lujšim prepovedala uvoz tuje soli, prepoved uvoza češkega piva v zaščito naših pivovaren in vin pa je že izšla. Enako dvignemo lahko sladkorno produkcijo v nekaj letih. Potrebna je le pomnožitev nasadov s sladkorno peso in faktično podelovanje vse pridelane pese doma, za kar bi bile zgraditi nove sladkorne tovarne. Sicer pa že zdaj tožijo naši sladkorni obrati, da jim dela tuji sladkor preveliko konkurenco, in zahtevajo obrambo. Tudi naša tekstilna industrija se lepo razvija, dočim strojna industrija še delj časa ne bo mogla zadovoljevati vsem potrebam.

Kardinalno načelo v prosep domače industrije je, da podelujemo vse svoje surovine sami, da izvažamo i agrarne i industrijske predmete v takem stanju, da se ne dajo več praviloma naprej podelavati v inozemstvu. To velja tedaj i za živino, meso, i za žito, moko, les, lesne izdelke itd., četudi ni samo od nas odvisno, kaj in kako kaj izvažamo, ampak ima pri tem tudi važno besedo kupujoče inozemstvo in tula konkurenca. V gotovi meri pa moremo i to načelo uveljavljati po principu. Na izvoz naših fabrikatov nizka izvozna carina, na izvoz surovin visoka; na uvoz tujih nam potrebnih surovin nizka, na uvoz tujih fabrikatov visoka izvozna carina.

3. Razvoj naše industrije, posebno važnejše ali šibkejše panoge, odnosno šibkejše pa vzgledne, inerodajne podjetnike podpiraj državna uprava z brezobrestnimi posojili, z denarnimi subvencijami, z davčnimi olajšavami itd.

Vsestransko podpiranje domače industrije pa seveda ne sme biti producentom povod za izrabljenje konsumentov tako glede cen, kakor glede kakovosti blaga; marveč to naj bi jim bilo le v spodbudo k popolnjenanju, sicer bi zahtevali porabniki odpomoči, zlasti večji uvoz tujega blaga.

TURISTI!

PENZIJA
„GRINTOVEC“

v grajščini „Predvor“, pošta Turpalice pri Kranju :: Slovenija

nudi svojim gostom izbornu in ceno prehrano, krasne izlete, kopeli na prostem in druge zabave. — Po naročilu pričakuje vsakega gosta voz na kolo dvoru v Kranju.

Anončna ekspedicija in reklamni zavod Al. Matelič v Ljubljani v Ljubljani je likvidirala, prevzela pa je vse njene posle novoustanovljena tvrdka Aloma Company, družba z o. z., ki se bavi s posli, razvidnimi iz oglasa na zadnji strani današnje številke. Vodstvo novega podjetja je prevzel gosp. Alojzij Matelič.

Novost v urarstvu. Firma Henrik Budin, Stankovy v Češkoslovaški republiky je prinesla lepo in praktično novost s svojo zakonito varovano zrcalno uro »Saturnus«. To je ura s cifrenikom iz steklene plošče v mnogih lepih vzorcih. Nihalna ura, ki ima namesto običajnih lesenih okrasov celo sprednjo stran iz ene same zrcalne plošče, okrašene z okusnimi izrezljanimi in posrebranimi ornamentami. Ta ura ostane vedno snažna in obdrži zmerom svojo krasno zunanost ter je zaradi svoje elegancie povsod jako priljubljena. Opozorjamo na inserat v današnji številki našega lista.

Likvidacija bivše kranjske deželne banke. Sklep deželne vlade za Slovenijo z dne 29. 4. t. l. o tem se glasi: 1. Kranjska deželna banka v Ljubljani se likvidira. 2. Ustanovi naj se hipotekarna banka v obliki delničarske družbe, ki naj prevzame vsa aktiva in pasiva kranjske deželne banke ter naj se predvsem bavi s hipotekarnimi posli. 3. Ustanovitev hipotekarne banke naj se poveri proponetskemu odboru petih članov, ki naj izdela načrt statuta delniške družbe. Te članice imenuje deželna vlada za Slovenijo. 4. Poroštvena zaveza bivše vojvodine Kranjske napram upnikom kranjske deželne banke vsled likvidacije te banke nikakor ni tangirana. 5. Imovina bivše vojvodine Kranjske, zastopana sedaj po deželni vladi za Slovenijo, štobi toliko delnic po nominalni vrednosti, kolikor bi znašal čisti presežek imenovane deželne banke. Iste tvorijo del imovine bivše vojvodine Kranjske. Ostale delnice dobi sindikat regulativnih hranilnic, ki jih delira poljubno. 6. Imovina bivše vojvodine Kranjske mora biti zastopana v upravnem svetu hipotekarne banke z najmanj dvema članoma in enim revizorjem, ki jih imenuje za vso poslovno dobo upravnega sveta zakoniti zastopnik imovine bivše vojvodine Kranjske, začasno pa predsednik deželne vlade. 7. Prepustitev delnic, označenih pod točko 5. drugemu činitelju, se sme izvesti samo, ako se bivša vojvodina Kranjska istočasno razreši poroštvene zaveze glede kranjske deželne banke s tem, da prevzame jamstvo za obveze kranjske deželne banke drug enakovreden činitelj enakovredno samoupravno telo ali država).

Odškodnina Nemčije v blagu. Kakor znano, nam ima izročiti Nemčija gotovo število razne živine, Jugoslovanška borza je opetovano predlagala, da sprejmimo namesto živine industrijske predmete, kakor stroje itd. To je slednjič tudi sklenil ministrski svet in določeno je bilo tudi že število vagonov in lokomotiv, ki nam jih da Nemčija v zameno. Sedaj se pa zopet čuje, da bomo prevzeli živino, to pa naložil kar v vagone z lokomotivami, ki so bili svoj čas ugrabljeni v Srbiji. Ali bi ne bilo vendar stokrat boljše naložiti v te vagone predmete (stroje, orodje itd.), ki jih mi ne izdelujemo ali ne v zadostni množini.

2 kolo

državne razredne loterije se prične.

Opozorjamo na prilogo Mednarodne banke d. d. Zagreb.

Vso reklamo

za Ljubljanski veliki semenj

oskrbi najtočneje

ALOMA COMPANY

d. z o. z.

(preje ačonč. eksp. Al. Matelič)

LJUBLJANA

Kongresni trg 3/I. Telefon 174.

Tko želi

kupiti **dobrog domačeg paškeg i novajlskog sira** na malo i na veliko, neka se obrati na **Vjekoslava Bodena - Otok Pag - Dalmacija.**
Šaljem pouzecem ili novac u napred.

Češko - slovenska tvornica vijakov i šče

za razpečavanje svojih izdelkov v Jugoslaviji direktne zveze s konzumentima ali potom dobro vpeljanih zastopnikov. — Tozadevne ponudbe se prosijo pod „V. D. Vijak“ na upravo lista.

Ческословенска творница шарафа тражи

za prodaju svojih proizvoda u Jugoslaviji direktne zveze sa konzumentima ili dobro uvedenih zastupnika. Дотичне понуде умољвају се под „В. Д. Вијак“ на управу листа.

KORDBARŽUNI

v raznih barvah in kakovostih,

baržuni za obleke, chiffon i. t. d.

nudi najceneje Huttendorfer. mehanična tkalnica Rudolf Müller :: Huttendorf-Hohenelbe, Čehoslovaško.

Gaterist

vešč v žaganju vsakovrstnega blaga, in

cirkularist

vešč brušenja žag, se pod ugodnimi pogoji takoj sprejmeta. — Ponudbe pod „Gaterist“ in „Cirkularist“ na upravo.

ZASTOPNIKI

za razpečavanje kemičnih izdelkov se sprejmejo. — Prednost dobro vpeljani. Ponudbe pod „LABORATORIJ“ na upravo lista.

Edina razprodaja mavca - gipsa vseh vrst špecial.

za vso kraljevino SHS. TVORNICE: Stanz, Kindberg, Semmering, Scottwien, Puchberg, Auserwiese etc. nudi po najnižji ceni iz svojih zalog: Ljubljana, Osijek, Novi Sad, Zemun — KOSTA NOVAKOVIC, LJUBLJANA, Židovska ulica 1.

Firme, ki bi dobavljale iz Nemčije,

oziroma bi prevzele zastopstvo za Jugoslavijo za pocinjeno kuhinjsko posodo, tehtnice, mlinčke za kavo, meso itd., pomizje, konve (kangle) za mleko, posrebrnjeno luksuzno posodo, ognjišča itd., naj vpošljejo svoje ponudbe pod „W.A.Haas“ na upravo lista.

PRODA SE

DOBRO OHRANJEN

KOMPLETNI SROJ ZA IZDELAVO POKALIC IN SODA-VODE

Z VSO OPREMO IN
! STEKLENICAMI!
NASLOV V UPRAVI LISTA.

Iščem delavce

ki so popolnoma izvežbani v izdelavi roženih plošč (Hornplatten) in sicer na najmodernejših strojih. — Ponudbe z zahtevo plače je staviti pod „Togig“ na Aloma Company, Ljubljana.

Družabnika

s kapitalom 300—500.000 kron išče prvovrstni izdelovalec kotlov. Dopisi pod „KOTLI“ na upravo.

Tehnična moč,

tehnik samostojen v visokih stavbah, išče v Ljubljani primerne mesta. Dela ev. lahko tudi doma. Cenj. ponudbe se prosijo pod „Takoj H. K.“ na upravo lista

7000 sifonskih steklenic,

ne montirane, 1 literske, znamke „Slanina“ iz čistega gladkega kristalnega stekla, se pod ugodnimi pogoji proda. — Ponudbe pod 7000 na upravo lista.

7000

сифонских боца

не монтиране, литарске, марке „Сланина“ из чистог глатког кристалног стакла, продају се уз повољне услове. Понуде под „7000“ на управу листа.

Šramel kvartet

(2 violine, kitara in chromatična harmonika)

sprejme za čas od 1. julija do 15. septembra pod ugodnimi pogoji angažma v kakem letovišču. Cenj. ponudbe se prosijo pod „Šramel kvartet“ na upravo lista.

POZOR!

Katera konkurenčno močna tvrdka bi založila solidno rečno tvrdko na deželi z manufakturnim, galanterijskim in specerijskim blagom na mesečni obračun, ali mogoče kdo finansira proti 15% polletnim obrestim? Cenjene ponudbe na upravo lista pod „Dobičkanosna trg. 100“.

Opekarna v Račju, Slovenija

prodaja najceneje zarezno in drugo **STREŠNO OPEKO**

zidakе, cevi za dre-
naže najbolje vrste.

продава најјефтиније уторене црепе и осталу кровну **ОПЕКУ**

зидаке, цеви за дре-
наже најбоље врсте,

Bakreni kotli

domači izdelek i. s. za kuhanje žganja, krme za prašiče in za perilo, brizgalnice za vinograde **na prodaj.** — Naslov v upravi lista.

Trpežne trakove za čevlje, (Eisen-garn), in stremena (Schuhstruppen) nudi točno po najnižjih cenah

FR. DOSTAL, veleizdelovalnica trakov za čevlje in stremen. TROPAVA. Čehoslovenska.

KOVAČKA RADNJA

Joce J. Rajnića u Kragujevcu, Balkanska ulica broj 11,

izradjuje mehove za kovače i bravare

najboljeg kvaliteta v ceni od 300—600 din., u isto vreme primam stare na opravku Mehovi su stabilni i najbolje konstrukcije kao i koža na nima. ::: To sve je ručni rad. :::

Za Hrvatsku, Slavoniju, Medjumurje, Banat i Bačku se preporučamo za nabavu svih potrebština za **pisaće strojeve, naročito bojadisane vrpce** za sve sustave i u svakoj boji, dalje karton-papir i voštani papir itd. kao što i pisaće stroje Underwood

Samoprodaja
Zagreb, Mesnička ul. 1, Underwood.

ŽELEZNIŠKE PRAGE

hrastove, bukove in borove raznih tipov z izvoznim dovoljenjem **K U P I M.** Ponudbe samo resnih producentov z bančno garancijo — na adresu

V. Dostal, Praga II., Marianska ulica 16.
Telegram: „Epidaurus“.

Ročni menjalnik
s zavarovanjem, na dva pola.
250 Volt, do 400 Amperov.

Tovarna električn. aparatov za jaki tok
SCHEIBER & KWAYSSER
d. z. o. z.
Wien XIII/2 AL, Linzerstrasse 16

APARATI ZA NIZKO IN VISOKO NAPETOST.

Ceniki in ponudbe brezplačno.

**Najfinejše ultramarinovo
v kroglicah in prahu :::** **plavilo**
SAMO ENGROS NUDI **F. Turin, Celje**
lastna izdelovalnica

**Proda se
parni kotel**
stoječ, visok ca 152 cm.
Ceni. ponudbe pod „J.
C. K. Kotel“ na upravo
lista.

Ustanov. 1898. Ustanov. 1898.
Anončna ekspedicija Al. Matelič
Ljubljana, Kongresni trg 3. Telefon 174.
(Pri vprašanjih zadostuje poleg navedena številka.)

BALKAN
EXPEDICJA-SKLADIŠČA
LJUBLJANA-MARIBOR
BEOGRAD-ZAGREB
TRST-WIEN

Išče se
družabnik
za premogovnik v Štir-
jancih pri Ormožu. 19
prostosledov, premog
4800 kalorij. Ponudbe
pod „I. F. 357“ na
upravo lista.

ŠTAMPILJE
GRAVEUR
ANT. ČERNE
LJUBLJANA
DVOJNI TRG, 14
Katalog

- Na prodaj:**
- 47. Mala grajščina na Gorenjskem z 9 orali zemljišča.
 - 48. Enonadstropna hiša tik pred vojno zidana, s štirimi stanovanji na periferiji Ljubljane,
 - 49. Hiša v Ljubljani (Trnovo) s prostori za obrt.
 - 50. Hiša v Spodnji Jiški z 9 stanovanji, hlevom i. t. d.
 - 55. Hiša v Ljubljani s trgovskimi prostori.
 - 56. 500 parov možkih, ženskih in otroških čevljev radi opustitve trgovine ceno na prodaj.
 - 58. Dve lokomobili 6 HP na bencin ena popolnoma nova, druga nekoliko rabljena, najboljše in najmoderneje konstrukcije, uporabljive za obrt ali kmetijstvo, s priklopljeno cirkularno žago, na prodaj.
- Kupi se:**
- 59. Enonadstropna v obliki vile zidana hiša z vrtom, pritliklinami, stavbnimi parcelami in trgovino v bližini kolodvora v manjšem mestu Slovenije, se proda. Kupec dobi tudi stanovanje, obstoječe iz 4 sob in pritliklin.
 - 60. Hiša na Dolenjskem, s prostori za mesarsko in gostilniško obrt, zamenjam za malo hišo v Ljubljani radi potrebe stanovanja za šolo-obvezne otroke

Automobile, kolesa, motocikle ter vso opremo nudi iz skladišča J. Gorec, garaža, delavnica Ljubljana, Gosposvetska 14, Vegova 8.

Трговци у Србији
koji još ne dobivaju besplatno »Југославенске бурзе«, нека пријаве свој наслов управи.
Јавите и наслове својих колега!

OBRTNA BANKA
LJUBLJANA, KONGRESNI TRG 4 :: TELEFON 508

Preskrbuje nakup n prodajo vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut. — Vnovčuje kupone in iztrebane vrednostne papirje. — Preskrbuje nakazila in inkasso na vsa tu- in inozemska bančna tržišča. — Daie predume (posojila) na vrednostne papirje. — Eskomptuje in vnovčuje menice. — Sprejema denarne vloge na tekoči račun ali pa na čekovni promet. — Hraní in oskrbuje vrednostne papirje, revizije številke. Dovoljuje vsakovrstne kredite.
Finansiranje obrtnih podjetij.

LJUBLJANA D. ALOMA O. KONGRES.T. 3
TELEGRAMI: „ALOMA“ Z. TELEF-INTERURB. 174

SPREJEMA POSREDUJE
anonce za vse jugoslovanske in inozemske liste. pri prodaji in nakupu realitet.

OSKRBUJE ARANŽIRA
reklamo vseh vrst, plakatiranje i. t. d. vsakovrstne koncertne prireditve.

IZDELUJE PREVZEMA
načrte za umetniške plakate, ovojnino in drugo. nakup in prodajo blaga ter zastopstva prvih inoz. firm.

PREJE ANON. EKSPEDICIJA AL. MATELIČ

